

Bruxelles, 22. svibnja 2023.  
(OR. en)

9598/23

COHAFA 56  
DEVGEN 93  
CONUN 119  
FIN 552  
RELEX 634

#### ISHOD POSTUPAKA

|                  |                                                                                  |
|------------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| Od:              | Glavno tajništvo Vijeća                                                          |
| Za:              | Odbor stalnih predstavnika / Vijeće                                              |
| Br. preth. dok.: | 9282/23                                                                          |
| Predmet:         | Zaključci Vijeća o rješavanju pitanja nedostatka financiranja humanitarne pomoći |

Za delegacije se u prilogu nalaze Zaključci Vijeća o rješavanju pitanja nedostatka financiranja humanitarne pomoći, odobreni na 3950. sastanku Vijeća održanom 22. svibnja 2023.

**ZAKLJUČCI VIJEĆA**

**O RJEŠAVANJU PITANJA NEDOSTATKA FINANCIRANJA HUMANITARNE POMOĆI**

1. Vijeće izražava duboku zabrinutost zbog naglog povećanja svjetskih humanitarnih potreba, do kojeg dolazi u trenutku obilježenom sužavanjem humanitarnog prostora, dugotrajnim sukobima, politizacijom pomoći i rastom ugroženosti zbog klimatskih promjena, te ponovno potvrđuje svoju predanost principijelnom i učinkovitom humanitarnom djelovanju. Više od 350 milijuna ljudi diljem svijeta treba životno važnu humanitarnu pomoć, što je preko 20 % više nego u 2022. i preko 40 % više nego u 2021. Više od 100 milijuna ljudi prisilno je raseljeno, a 43 milijuna ljudi u 51 zemlji na rubu je gladi. Vijeće napominje da je na globalnoj razini nedavnim pozivima za humanitarnu pomoć osigurana tek polovica potrebnih financijskih sredstava te izražava duboku zabrinutost zbog sve većeg jaza između procijenjenih potreba i financiranja, među ostalim kada je riječ o „zaboravljenim” krizama.
2. Vijeće je iznimno uznemireno zbog razmjera ljudske patnje, kršenja međunarodnog humanitarnog prava, gubitka života i dostojanstva, kao i nasilja nad civilima te namjernog i ciljanog uništavanja civilne infrastrukture diljem svijeta, poput onoga koje se u sklopu ruskog agresivnog rada provodi u Ukrajini. Vijeće nadalje izražava duboku zabrinutost zbog razornih globalnih posljedica tog rata jer se zbog njega pogoršala globalna kriza opskrbe hranom te ponovno iskazuje predanost podupiranju globalne sigurnosti opskrbe hranom i prehrane, među ostalim putem UN-ove crnomorske inicijative za žitarice i koridora solidarnosti između EU-a i Ukrajine.
3. Vijeće ponovno ističe da EU i njegove države članice imaju ključnu ulogu u podupiranju humanitarnog djelovanja u cijelom svijetu, što potvrđuje pokretanje Europskog humanitarnog foruma, i podsjeća na Zaključke o Komunikaciji Komisije Europskom parlamentu i Vijeću o humanitarnom djelovanju EU-a: novi izazovi, ista načela usvojene 2021. te prima na znanje Rezoluciju Europskog parlamenta o novim smjerovima humanitarnog djelovanja EU-a iz 2021.

4. Vijeće naglašava da hitno treba riješiti pitanje sve većeg jaza između humanitarnih potreba i resursa intenziviranjem napora u okviru triju međusobno povezanih područja koja se međusobno nadopunjuju: povećanja i proširenja baze resursa za humanitarno djelovanje, povećanja djelotvornosti i učinkovitosti humanitarnog sustava te smanjenja humanitarnih potreba.

## **I. POVEĆANJE I PROŠIRENJE BAZE RESURSA ZA HUMANITARNO DJELOVANJE**

5. Vijeće ističe da na globalnoj razini treba mobilizirati dodatna sredstva za financiranje humanitarne pomoći i uspostaviti uravnoteženiju strukturu financiranja zasnovanu na resursima tradicionalnih, novih i potencijalnih donatora, filantropskih zaklada, privatnog sektora i drugih relevantnih dionika.
6. Vijeće je svjesno predanosti država članica osiguravanju dodatnih sredstava za humanitarnu pomoć. Vijeće će nastaviti rad na osiguravanju održivije i uravnoteženije raspodjele financiranja humanitarne pomoći među državama članicama te poziva Komisiju da o tome podnosi godišnja izvješća. Vijeće ponovno potvrđuje zajedničku predanost EU-a izdvajanju najmanje 0,7 % zajedničkog bruto nacionalnog dohotka (BND) za službenu razvojnu pomoć do 2030. i potiče države članice da nastave ulagati napore u rješavanje pitanja nedostataka financiranja humanitarne pomoći tako da doprinose na razini razmjernoj svojim financijskim sredstvima i osiguraju da odgovarajući udio svoje službene razvojne pomoći, na primjer 10 %, namijene humanitarnom djelovanju na temelju postojećih humanitarnih potreba.
7. Vijeće potiče EU i njegove države članice da intenziviraju dijalog i pojačaju kontakt sa zemljama koje imaju gospodarski potencijal za preuzimanje veće odgovornosti za veće i predvidljivo financiranje humanitarne pomoći utemeljeno na potrebama, posebno sa zemljama OECD-a i skupine G-20, na primjer sustavnim uključivanjem humanitarnog djelovanja u dijalog s trećim zemljama i redovitim uključivanjem humanitarnih pitanja na dnevni red bilateralnih sastanaka na svim razinama. Promicanje poštovanja međunarodnog humanitarnog prava i humanitarnih načela sastavni je dio uspostavljanja kontakata u cilju proširenja baze donatora.

8. Vijeće poziva države članice i Komisiju da promiču angažman privatnog sektora, među ostalim filantropskih zaklada, i potiču nastojanja da se uspostave partnerstva između humanitarnog i privatnog sektora. Nadalje, Vijeće potiče države članice i Komisiju da istraže inovativne pristupe financiranju u cilju uključivanja svih zainteresiranih dionika.

## **II. POVEĆANJE DJELOTVORNOSTI I UČINKOVITOSTI HUMANITARNOG SUSTAVA**

9. Vijeće naglašava da je važno osigurati djelotvornost i učinkovitost u pružanju pomoći kako bi se optimiziralo iskorištavanje dostupnih resursa te potvrđuje važnost pristupa koji se temelji isključivo na potrebama, kao i transparentnog i principijelnog utvrđivanja prioriteta u svim humanitarnim krizama. Vijeće pozdravlja ključnu ulogu koju sustav UN-a, posebno Ured UN-a za koordinaciju humanitarnih poslova (OCHA) i druge agencije UN-a, imaju u osiguravanju djelotvorne koordinacije i procjene potreba, među ostalim u naporima koji se ulažu u postizanje usporedivosti analiza ozbiljnosti potreba u različitim krizama, povezivanje procjena potreba s planiranjem odgovora te osiguravanje kvalitete neovisnim nadzorom, čime će se donatorima omogućiti da financijska sredstva dodjeljuju na temelju potreba.
10. Vijeće prepoznaje vrijednost kvalitetnog financiranja, tj. višegodišnjeg i fleksibilnog financiranja, za osiguravanje učinkovitog i djelotvornog humanitarnog djelovanja. Fleksibilno financiranje omogućuje brzo povećanje opsega odgovora na hitne potrebe i osigurava kontinuitet rada u zanemarenim krizama. Stoga Vijeće u tom pogledu potiče države članice i Komisiju da povećaju svoje razine fleksibilnog financiranja, definiranog kao nenamjensko ili širokonamjensko, u skladu s obvezama iz sporazuma „Veliki dogovor”. Vijeće nadalje podsjeća na ishode sastanka u okviru sporazuma „Veliki dogovor” posvećenog kvalitetnom financiranju, s obvezom da se višegodišnje financiranje humanitarne pomoći poveća za 30 %, prepoznajući pritom da višegodišnje financiranje usto ima potencijal za jačanje lokalnih kapaciteta te da dovodi do boljih ishoda za pogođeno stanovništvo, posebno u dugotrajnim krizama.

11. Vijeće prepoznaje važnost uloge koju lokalni i nacionalni akteri, među ostalim sudjelovanje i vodeća uloga organizacija koje vode žene, imaju u olakšavanju učinkovitog humanitarnog djelovanja zbog toga što djeluju kao službe koje prve dolaze u kontakt s osobama kojima je potrebna pomoć i koje reagiraju prije, tijekom i nakon kriznih situacija. U skladu s time Vijeće potiče države članice i Komisiju da pojačaju suradnju s lokalnim organizacijama, u skladu s obvezom iz sporazuma „Veliki dogovor” da se najmanje 25 % humanitarnih sredstava što izravnije dodjeljuje lokalnim ili nacionalnim akterima, i da se istodobno podupire jačanje kapaciteta i smisleno, uključivo sudjelovanje lokalnih aktera u donošenju odluka u svim fazama programskog ciklusa te s uvažavanjem prima na znanje smjernice Komisije o lokalizaciji.
12. Vijeće naglašava potencijal humanitarne logistike za povećanje učinkovitosti i djelotvornosti humanitarne pomoći. Vijeće potiče države članice i Komisiju da iskoriste inovativne pristupe kako bi dodatno povećali učinkovitost humanitarnog djelovanja, među ostalim putem okvira koji pruža sporazum „Veliki dogovor”. Vijeće potiče humanitarni sektor, uključujući donatore, da nastavi razvijati i podupirati strateški pristup logistici.

### **III. SMANJENJE HUMANITARNIH POTREBA**

13. Vijeće smatra da je snižavanje razine humanitarnih potreba u konačnici najučinkovitiji način rješavanja pitanja nedostatka financiranja humanitarne pomoći. U tom kontekstu Vijeće naglašava da je potrebno na održiv način ukloniti njihove temeljne uzroke tako da se humanitarno djelovanje u operativnom smislu čvršće poveže s razvojem i mirom, radeći zajedno u okviru pristupa Tima Europa i u skladu sa, među ostalim, obvezama iz Deklaracije donatora humanitarne pomoći o klimi i okolišu.
14. Vijeće napominje da su oružani sukobi i dalje glavni pokretači humanitarnih potreba te da su za okončanje ljudske patnje potrebna politička rješenja. Vijeće ponovno ističe važnost stalnog ulaganja napora u sprečavanje sukoba, posredovanje i uključivu izgradnju mira te naglašava potrebu za sustavnijim i koordiniranim pristupom humanitarnoj diplomaciji.

15. Vijeće naglašava da je važno dosljedno stavljati poštovanje i usklađenost s međunarodnim humanitarnim pravom u središte vanjskog djelovanja EU-a i promicati ih svim raspoloživim sredstvima te ističe presudnu važnost poštovanja i zaštite civila u skladu s međunarodnim humanitarnim pravom, očuvanja humanitarnog prostora i jamčenja sigurnosti i zaštite humanitarnog osoblja. K tome naglašava potrebu za preuzimanjem odgovornosti za kršenja međunarodnog humanitarnog prava.
16. Vijeće ističe da humanitarne potrebe treba sprečavati i smanjivati primjenom pristupa utemeljenog na povezanosti humanitarnog djelovanja, razvoja i mira, kojim se uklanjaju temeljni uzroci kriza, te ulaganjem u smanjenje rizika od katastrofa i pripravnost za katastrofe, slijedeći pritom rodno osjetljiv pristup i pravodobno povećavajući otpornost osoba kojima je potrebna pomoć te održavajući osnovne socijalne usluge u kojima nema diskriminacije, među ostalim za žene i djevojčice, osobito u dugotrajnim i politički složenim humanitarnim krizama. U tom kontekstu Vijeće potiče intenziviranje dijaloga između humanitarnih aktera i aktera u području mira i razvoja, posebno međunarodnih financijskih institucija, kako bi se osiguralo kontinuirano fleksibilno i reaktivno financiranje razvoja za stabilizaciju i angažman u nestabilnim državama pogođenima sukobima u kojima je došlo do izvanrednog humanitarnog stanja.
17. Vijeće ponovno ističe da su klimatske promjene sve veći pokretač humanitarnih potreba. Vijeće potiče države članice i Komisiju da istraže mogućnosti za maksimalno povećanje učinka svih financijskih tokova putem postojećih aranžmana financiranja kako bi se moglo bolje reagirati na humanitarne krize uzrokovane klimatskim promjenama.
18. Vijeće prepoznaje da je važno djelovati prije nego što se predviđene opasnosti ostvare kako bi se akutne humanitarne posljedice spriječile ili ublažile prije nego što prerastu u pravo izvanredno humanitarno stanje. S obzirom na to Vijeće u skladu s inicijativom glavnog tajnika UN-a „Rana upozorenja za sve” (EW4All) naglašava ključnu važnost proširenja anticipatornog djelovanja kako bi se smanjile humanitarne potrebe, među ostalim jačanjem sinergije između humanitarnih, razvojnih i klimatskih aktera.